

SEMNAL

Ungaria vrea să-și anexeze Transilvania fără modificarea frontierelor

*Dr. Dan DUNGACIU **

Despre politica Budapestei în Transilvania

„Clasa politică românească va rămâne în istorie drept aceea care a ratat Centenarul”

– Suntem la sfârșitul anului care marchează Centenarul Marii Uniri. E un moment al bilanțului. În opinia dvs., am reușit să sărbătorim acest Centenar, astfel încât să ne demonstrăm unitatea națională, cât și aprecierea pentru un moment istoric special?

– Aici sunt două chestiuni de atins: prima se referă la cum au abordat politicienii Centenarul, iar a doua – la cum arată România la o sută de ani de la evenimentul care a fost ora ei astrală, cel puțin pentru veacul trecut. În ceea ce-i privește pe politicieni, am mai spus-o și o repet, clasa politică ac-tua-lă va rămâne în istorie drept aceea care a ratat Centenarul. Ce s-a întâmplat în 2018, din acest punct de vedere, este o rușine. Dacă n-ar fi fost campaniile de presă, comerciale –

să recunoaștem -, sau micile dezbateri culturale pe marginea Centenarului, am fi trecut peste acest an cu totul nepăsători, ca societate. Clasa politică nu a fost în stare să-și asume și să ducă la îndeplinire niciun proiect major în onoarea Centenarului. Unica realizare semnificativă a fost sfințirea Catedralei Mântuirii Neamului, la 25 noiembrie a.c. Incapacitatea politicienilor face ca, la o sută de ani de la Marea Unire, provinciile statului român să fie aproape la fel de puțin legate între ele ca la 1918. Politicienii puteau să-și propună să întărească unitatea etno-identitară a românilor prin proiecte de infrastructură care să ușureze circulația între regiuni și să faciliteze dezvoltarea în armonie a tuturor. În lipsa unor măsuri coerente și eficiente în acest sens, există pericolul unei destrămări a țării, pe seama tot mai puternicelor mișcări separatiste la care asistăm. Totuși (și aici ajungem la a doua chestiune), România a reușit să rămână o sută de ani un stat unitar, ceea ce nu e întâmplător, ci se bazează pe un puternic sentiment național. Acest fapt arată, o dată în plus, legitimitatea Marii Uniri de la 1918. Inclusiv relația bilaterală specială pe care o are România cu Republica Moldova se întemeiază pe legitimitatea gestului de la 1918. Și aici mă grăbesc să subliniez că, deși între timp am suferit drama despărțirii Basarabiei și a Nordului Bucovinei de țară, momentul 1918 își probează până azi îndreptățirea istorică și consis-

**) Dan DUNGACIU este Directorul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române și Președinte ale Fundației Universitare a Mării Negre. Dr. Dan Dungaciu face parte din bordul Pulsului Geostrategic.*

News Alert este un produs INGEPO Consulting - societate particulară. Materialele prezentate sunt nepartizane, iar INGEPO nu are o poziție politică specifică. Ca urmare, toate părerile, pozițiile și concluziile prezentate de noi trebuie înțelese ca aparținând numai autorului(lor).

tența etno-identitară, inclusiv prin cum arată România în alcătuirea ei esențială, la Centenar.

„Ungaria joacă cartea unui naționalism de stil imperial, fără să fi fost vreodată un imperiu”

– *Politicienii noștri ar putea lua exemplul Ungariei, în privința cultivării și apărării identității naționale a maghiarilor care trăiesc între granițele altor state?*

– Și da, și nu. Dar, în primul rând, aș observa că este jignitor pentru România că a ajuns în situația de a se compara cu Ungaria, chiar și din acest punct de vedere. România este o țară mai mare, cu o populație mai numeroasă, cu resurse mai importante decât Ungaria, și o poziție strategică unică în Europa centrală și de est. Dar ne-am obișnuit – nu doar să fim comparați cu ungurii, ci să fim și văzuți în subordinea lor pe anumite dosare europene, ba chiar să primim, fără reacție, câte un afront din partea Budapestei. Așa cum se întâmplă acum, când Budapesta a anunțat că nu va trimite niciun diplomat la sărbătoarea națională a Centenarului. În opinia mea, Ungaria nu este un exemplu de urmat în privința politicii externe, cel puțin. Ea joacă cartea unui naționalism de stil imperial, fără să fi fost vreodată un imperiu. A fost o anexă a imperiului habsburgic, care s-a bucurat de anumite privilegii, dar nu a avut niciodată un conținut care să-i dea dreptul la această inflamare naționalistă – care o aseamănă cu o broască ce se tot umflă până în pragul imploziei. Așa încât spectacolul pe care îl oferă e caraghios, dar nu mai puțin primejdios atât pentru ea, cât și pentru partenerii ei europeni. Politica maghiară se reduce la ideea „maghiarii în primul rând”, fără să mai țină cont de alte chestiuni de ordin strategic, de parteneriate și vecinătăți, de diplomație... Și astfel, pentru Orban contează numai cei care îl ascultă orbește. De aceea, de pildă, el nu are parteneri în Transilvania decât pe liderii maghiarilor care îi sunt loiali. Așa a devenit UDMR o filială a FIDESZ. Așa încearcă Budapesta să alcătuiască, prin partide locale subordonate, o centură de autonomii etnice în jurul Ungariei, prin care să aibă control politic asupra statelor în care trăiesc maghiari. Politica externă a Ungariei se reduce la o instrumentalizare în beneficiul propriu a tuturor partenerilor, indiferent că se cheamă România, UE, NATO, Rusia sau chiar SUA. Însă nu-i poți păcăli pe toți și tot timpul. SUA, bunăoară, nu vor tolera la nesfârșit tovărășia Ungariei cu Rusia. De aceea, nu cred că Ungaria poate fi un exemplu. Pe de altă parte, Ungaria poate fi un exemplu în privința funcționării instituțiilor și a patriotismului de care dau dovadă oamenii ei din diferite structuri interne sau internaționale. Așa se face că Ungaria își permite să dea burse în bani cash etnicilor maghiari din Ucraina la începutul an școlar, pe când României i-a luat ani de zile până a pus în funcțiune un sistem de sprijin al educației în limba maternă a românilor din Ucraina. Deci, dacă am avea ceva de învățat de la Ungaria, asta ar fi: să punem preocuparea pentru românii de pretutindeni în proiecte ample, bine articulate și eficiente.

„Habar nu avem ce să facem cu românii din jurul României și nici cu cei din diaspora”

– *Asta presupune o viziune asupra a ceea ce înseamnă românitatea din jurul României și o politică în conformitate cu aceasta. Au politicienii noștri așa ceva?*

– Nu. Nimeni dintre conducătorii actuali n-are habar ce vrea de la românii din afara granițelor României, indiferent că aceștia locuiesc în teritorii care au aparținut statului român sau nu. De altfel, nu știm ce să facem nici cu diaspora, mai veche sau mai recentă. La începutul anilor 1990, premierul maghiar din acel moment a spus-o limpede: „Sunt prim-ministru a 15 milioane de

News Alert este un produs INGEPO Consulting - societate particulară. Materialele prezentate sunt nepartizane, iar INGEPO nu are o poziție politică specifică. Ca urmare, toate părerile, pozițiile și concluziile prezentate de noi trebuie înțelese ca aparținând numai autorului(lor).

maghiari”. Nu sunt ungurii 15 milioane nici dacă îi numeri ca pe steagurile lui Pristanda, dar premierul ungar a dat un mesaj de unitate pentru maghiarii de pretutindeni. Or, până am dat și noi un semnal către românii din jurul României a durat enorm.

Ungaria finanțează eficient școlarizarea maghiarilor din afara Ungariei, familiile maghiare din afara Ungariei, ca să facă mai mulți copii, și proiecte economice din afara Ungariei, bazate pe impunerea limbii maghiare – ceea ce reprezintă o încălcare a multor legi și înțelegeri europene, inclusiv a tratatului bilateral cu România. România nu știe ce vrea. De ce România nu a dat un Tom Lantos din 1990 până acum?! De ce nu am fost în stare să susținem un român-american pentru accesul în Congresul sau în Senatul SUA? Țăsta ar fi fost un proiect inteligent: constituirea unei rețele de români cu poziții politice importante în diferite state. Statul român ar fi fost mai eficient în relațiile cu acele țări, iar interesele comunităților de români din statele respective ar fi fost servite mai bine.

„Strategia politicianilor noștri este să nu aibă nicio reacție la provocările sau manipulările pe care le comite Ungaria”

– Nu știm ce vrem cu românii din jurul României, dar măcar avem un răspuns la ce face Ungaria cu maghiarii din România?

– Nici vorbă. Strategia politicianilor noștri este să nu aibă nicio reacție la provocările, afronturile, abuzurile sau manipulările pe care le comite Ungaria. În ideea că, dacă nu vom răspunde, Ungaria se va potoli. În opinia mea, este o abordare greșită. În mod normal, când Ungaria își întinde mâna spre România, ar trebui să o lovim peste degete, ca să și le retragă. Dar noi nu facem asta, ci acceptăm ca Ungaria să-și înfigă, unul câte unul, degetele în România: în economie, în politică, în educație, în zona cultural-identitară... Concesiile făcute prin tăcere de statul român se contabilizează, deja, ca realități de neschimbat în favoarea maghiarilor. Altfel spus, va fi foarte greu să le iei înapoi anumite „drepturi” pe care le-au câștigat prin șantaj, prin îndrăzneală nepedepsită, prin slăbiciunea statului nostru. Deja prezența Ungariei în Transilvania este pregnantă. Și dacă vreodată Ungaria va face ceva cu totul inadmisibil, statul român nu se va putea limita la a-i da peste unghii, ci va trebui să-i smulgă mâna înfiptă până la cot în România. Va fi mult mai greu, ba s-ar putea isca și un conflict major. Cum s-a întâmplat în urma unei politici împăciuitoare asemănătoare, făcute de Anglia cu Germania lui Hitler. Anglia a crezut că dacă îi dă lui Hitler tot ce vrea, acesta se va opri, iar el a vrut tot mai mult. Ungaria controlează în Transilvania bună parte din mediul de afaceri, din sistemul administrativ-politic, din instituții culturale și de educație, din liderii de opinie, din presă... Ea va putea activa toate acestea pentru a provoca un eveniment major, cum ar fi de exemplu un referendum. Ce va mai putea face atunci România? Cum va smulge ancorele maghiare de pe teren? Cum va putea combate o eventuală campanie antiromânească internațională? Astăzi, Ungaria nu vrea să rupă Transilvania de România, că știe că nu poate. Dar va dori un statut special pentru această regiune. La fel ca Rusia, în Transnistria și în Dombas. Consecința slăbiciunii statului român va duce la decuplarea Transilvaniei de București și la manifestarea ei autonomă, eventual în siajul Budapestei nu ca supusă, dar sub o influență maghiară. În Transilvania este cultivată de ani de zile o stare de spirit favorabilă unui astfel de scenariu, pe fondul neputinței clasei noastre politice. Putem asista, deci, la o federalizare de facto a României. Nu e nevoie ca Ungaria să ceară modificarea frontierelor, pe care nimeni nu o va aproba.

News Alert este un produs INGEPO Consulting - societate particulară. Materialele prezentate sunt nepartizane, iar INGEPO nu are o poziție politică specifică. Ca urmare, toate părerile, pozițiile și concluziile prezentate de noi trebuie înțelese ca aparținând numai autorului(lor).

Interviu realizat pentru Formula As de către Claudiu Târziu. Titlul și intertitlurile aparțin realizatorului. Articol preluat de pe site-ul Fundației Universitare a Mării Negre, fumn.eu și republicat cu acceptul dr. Dan Dungaciu

News Alert este un produs INGEPO Consulting - societate particulară. Materialele prezentate sunt nepartizane, iar INGEPO nu are o poziție politică specifică. Ca urmare, toate părerile, pozițiile și concluziile prezentate de noi trebuie înțelese ca aparținând numai autorului(lor).